

Agendapunt AB Veiligheidsregio Utrecht

Datum vergadering	28 maart 2022
Agendapunt	06 Voorlopige jaarstukken 2021 / ontwerpbegroting 2023 / geactualiseerde begroting 2022 AB20220328-06
Portefeuillehouder DB	De heer Naafs
Directielid	De heer Van 't Hoog
Bijlagen	A. Voorlopige jaarstukken 2021 B. Infographic jaaroverzicht 2021 C. Ontwerpbegroting 2023, geactualiseerde begroting 2022 D. Zienswijzen kadernota 2023

Besluit

Het algemeen bestuur van de Veiligheidsregio Utrecht besluit:

1. de voorlopige jaarstukken 2021 vast te stellen met de daarin opgenomen bestemming van het resultaat van 2021;
2. de geactualiseerde begroting 2022 vast te stellen met de daarin opgenomen bijdrage voor het gemeentelijk basistakenpakket 2022;
de ontwerpbegroting 2023 vast te stellen met de daarin opgenomen bijdrage voor het gemeentelijk basistakenpakket 2023;
3. kennis te nemen van de meerjarenraming van de gemeentelijke bijdrage basistakenpakket voor de periode 2023-2026.

Toelichting

Voorlopige jaarstukken 2021

Jaarverslag

In het jaarverslag (bijlage A) wordt per programmaonderdeel een toelichting gegeven op de in 2021 geleverde prestaties. Zoals gebruikelijk is ook een beknopt jaaroverzicht 2021 opgesteld in de vorm van een infographic (bijlage B).

Financieel resultaat 2021

Het rekeningresultaat over 2021 bedraagt € 3.102K (ca. 3% van de begroting). Het positieve resultaat is incidenteel van aard en wordt hoofdzakelijk veroorzaakt door lagere personele lasten (€ 2,4 miljoen) en materiële lasten (€ 0,6 miljoen). De lagere personele lasten worden vooral veroorzaakt door het niet volledig uitvoeren van de programma's voor opleiden, trainen en oefenen, mede als gevolg van de beperkingen door de landelijke coronamaatregelen. Dit heeft ook effect gehad op de kosten voor het onderhoud en het gebruik van operationele middelen en voertuigen (lagere materiële lasten).

In het jaarverslag is in paragraaf 1.1 een beknopte toelichting op het rekeningresultaat opgenomen. Hierin wordt ook verwezen naar de meer uitgebreide toelichting in de jaarrekening op de financiële afwijkingen.

Voorstel bestemming rekeningresultaat 2021

Voorgesteld wordt om een aanzienlijk deel van het rekeningresultaat terug te storten naar de deelnemende gemeenten (€ 2.320K) en alleen een storting in de ontwikkel- en egaliseringsreserve te doen voor doorlopende activiteiten (€ 170K)¹ en incidentele middelen die nodig zijn voor de continuering van de huidige taakuitvoering (€ 612K). Hiermee wordt een incidentele stijging van de gemeentelijke bijdrage in 2022 en 2023 voorkomen ten aanzien van:

- Borging en versterking cyberveiligheid (€ 182K).
- Tijdelijke voorziening calamiteitencoördinator meldkamer (€ 330K).
- Ondersteuning gemeenten Covid-19 (€ 100K).

¹ De doorlopende activiteiten betreft de afronding van twee lopende digitaliseringstrajecten (€ 120K) en middelen voor de in 2022 geplande inhaalslag voor bestuurlijke crisisbeheersingsoefeningen (€ 50K).

Het voorstel voor de resultaatbestemming sluit aan bij de zienswijzen op de kadernota 2023 (bijlage D) waarin verschillende gemeenten hebben verzocht om rekening te houden met de financiële situatie van de gemeenten door een positief rekeningresultaat terug te storten naar de gemeenten en een (incidentele) verhoging van de gemeentelijke bijdrage zoveel mogelijk te voorkomen. Het voorstel voor de resultaatbestemming voorziet in beiden.

Tabel 1: voorstel bestemming rekeningresultaat 2021

Bedragen x € 1.000

Voorstel resultaatbestemming 2021	Bedrag
Terug te storten naar de gemeenten	2.320
Storting in ontwikkel- en egalisatiereserve	782
Totaal	3.102

De voorgestelde teruggave van het rekeningresultaat 2021 bedraagt € 2,3 miljoen. De terugstorting vindt plaats naar rato van de begrote bijdrage voor het gezamenlijke basistakenpakket in 2021 (zie bijlage 1 van de voorlopige jaarstukken). In bijlage 2 is een overzicht opgenomen van de voorgestelde teruggave per gemeente.

De voorgestelde storting in de ontwikkel- en egalisatiereserve is lager dan de op basis van de vastgestelde spelregels maximale storting tot € 1,8 miljoen. In de geactualiseerde begroting 2022 en de ontwerpbegroting 2023 is een uitgebreide toelichting opgenomen op de voorgestelde besteding van de middelen uit de ontwikkel- en egalisatiereserve (paragraaf 4.3.3). Hieronder volgt een beknopte toelichting op de voorgestelde storting uit het rekeningresultaat 2021 ten aanzien van de incidentele middelen die nodig zijn voor de continuering van de huidige taakuitvoering.

Borging en versterking cyberveiligheid voor eigen organisatie VRU

Vanwege de rol van de veiligheidsregio in de samenleving is het belangrijk dat de dienstverlening en daarmee de onderliggende informatievoorziening en systemen beschikbaar blijven voor het uitvoeren van de operationele taken van de VRU. De VRU moet voldoen aan de eisen zoals die gesteld worden in de Baseline Informatiebeveiliging Overheid (BIO). Om de cyberveiligheid te borgen en te versterken is in 2021 een programma gestart. De uitvoering van het programma vergt een incidentele investering in 2022 van € 382K, waarvan wordt voorgesteld om € 182K te dekken uit de ontwikkel- en egalisatiereserve. De overige middelen worden incidenteel binnen de begroting gedekt door uitstel van vervanging van een aantal ICT-middelen.

Tijdelijke voorziening calamiteitencoördinator meldkamer

De functie van calamiteitencoördinator (CaCo) wordt momenteel uitgevoerd als neventaak van centralisten van brandweer en politie. De politie heeft aangegeven per 1 september 2022 te willen stoppen met het leveren van personeel voor invulling van de calamiteitencoördinator. Dit betekent dat de huidige werkwijze niet voortgezet kan worden en dat een alternatief moet worden gevonden om te voldoen aan de wettelijke beschikbaarheidseisen van de veiligheidsregio.

Samen met de veiligheidsregio's Gooi en Vechtstreek en Flevoland worden afspraken gemaakt om in de meldkamer Midden-Nederland te voorzien in een 24/7 'dedicated' CaCo per 2025 als de nieuwe meldkamer in gebruik wordt genomen. Voor de tussentijdse periode wordt een tijdelijke voorziening getroffen die extra capaciteit vergt. De kosten voor deze extra capaciteit in de periode van 1 september 2022 tot en met 2024 bedragen € 1,3 miljoen. Hiervan kan bijna € 1 miljoen incidenteel binnen de begroting worden gedekt door herprioritering van taken die in het verlengde van de CaCo-functie en incidentele budgetten die voor dit doel gereserveerd waren. Voor het resterende deel wordt voorgesteld incidentele middelen te bestemmen via de ontwikkel- en egalisatiereserve voor 2023 (€ 165K) en 2024 (€ 165K).

Ondersteuning gemeenten COVID-19

Vanaf het begin van de COVID-19 crisis heeft de regionale crisisorganisatie gebruik kunnen maken van het juridisch loket. Het juridisch loket speelt een belangrijke rol in het ondersteunen van gemeenten bij juridische vraagstukken op het terrein van Covid-19. Tot 1 december 2020 functioneerde het juridisch loket ambtelijk onder verantwoordelijkheid van de regionale crisisorganisatie van de VRU. Vanaf 1 december 2020 is de Tijdelijke wet maatregelen Covid-19 (Twmc) van kracht, waarmee het bevoegd gezag terugvloeyde naar de burgemeesters van de individuele gemeenten. Het onderdeel juridisch loket valt vanaf dat moment onder de directe aansturing van de coördinerend gemeentesecretaris (CoFu).

In het juridisch loket werken medewerkers van gemeenten en de VRU samen. De inzet van de VRU wordt niet in rekening gebracht, omdat deze inzet al collectief is betaald. Ditzelfde geldt voor de inzet van de regionale crisisorganisatie. De kosten

van de inzet van de gemeenten voor het juridische loket zijn in 2020 (€ 237K) bij het rijk gedeclareerd als onderdeel van de meerkosten Covid-19. Voor 2021 zijn de aan gemeenten betaalde vergoedingen (€ 231K) uit praktische overwegingen verwerkt in het rekeningresultaat van de VRU, waarmee de facto een verrekening met de gemeenten heeft plaatsgevonden op basis van de verdeelsleutel voor het basistakenpakket. Voorgesteld wordt om voor 2022 een bedrag van € 100K te reserveren voor het juridisch loket, zodat ook voor 2022 geen aparte doorbelasting van de kosten aan de gemeenten hoeft plaats te vinden. Naar verwachting kan de inzet in 2022 geleidelijk worden afgeschaald. Over de inzet van de middelen wordt verantwoording afgelegd bij de jaarrekening 2022, waarbij niet bestede middelen in de reserve beschikbaar zullen blijven.

Status accountantscontrole

De accountantscontrole is nog gaande. Naar verwachting zijn alle werkzaamheden afgerond voor de vergadering van het algemeen bestuur op 28 maart, zodat dan de definitieve uitkomst van de accountantscontrole in die vergadering kan worden gemeld. De controleverklaring kan dan worden opgenomen in de versie van de jaarstukken die uiterlijk 15 april 2022 naar de gemeenten wordt gestuurd voor de zienswijzen.

Ontwerpbegroting 2023 en geactualiseerde begroting 2022

Zienswijzen kadernota 2023

Op 22 november 2021 is de kadernota 2023 naar de gemeenten verzonden met daarbij het verzoek om uiterlijk 3 februari 2022 hun zienswijzen kenbaar te maken. Bijlage D zijn de zienswijzen op de kadernota 2023 opgenomen. Uit de zienswijzen bleek brede steun voor de voorgestelde financiële kaders, die dan ook in de voorliggende stukken zijn verwerkt.

Tijdens de bespreking van de zienswijzen op de kadernota 2023 in het AB op 7 februari 2022 is wederom aandacht gevraagd voor de financiële positie van gemeenten. In de voorliggende stukken is daar nadrukkelijk rekening mee gehouden door:

- in de begroting geen bijdrage te vragen voor nieuw beleid en waar mogelijk financiële voordelen ten aanzien van het bestaande beleid door te berekenen in de bijdrage;
- schommelingen in de gemeentelijke bijdrage zoveel mogelijk te voorkomen door de inzet van reserves, waar onder de ontwikkel- en egalisatiereserve;
- een aanzienlijk deel van het rekeningresultaat 2021 terug te storten naar de gemeenten.

Naast de steun voor de financiële kaders en complimenten over de aanpak en de helderheid van de stukken vragen verschillende gemeenten om betrokken te blijven worden bij een aantal ontwikkelingen, zoals taakdifferentiatie, de omgevingswet en de evaluatie van de Wet Veiligheidsregio's. In het verlengde daarvan verzoekt een aantal gemeenten om de financiële risico's nader te kwantificeren en te relateren aan de beschikbare weerstandscapaciteit. Voor zover de financiële effecten kunnen worden ingeschat is dit verwerkt in de geactualiseerde risicoparagraaf van de begroting. Zoals gebruikelijk worden het bestuur en de gemeenten op de hoogte gehouden van relevante ontwikkelingen, waarbij het uitgangspunt is dat eventuele bestuurlijke keuzes tijdig worden voorgelegd en de gemeentelijke bijdrage niet stijgt zonder expliciete besluitvorming daarover.

Hoofdpijnen van de ontwerpbegroting 2023 en geactualiseerde begroting 2022

De geactualiseerde begroting 2022 is gebaseerd op de begroting 2022 die op 5 juli 2021 is vastgesteld. De ontwerpbegroting 2023 is gebaseerd op de (geactualiseerde) begroting 2022 en de mutaties die zijn opgenomen in de kadernota 2023. Tabel 2 geeft inzicht in het effect van de mutaties op de bijdrage voor het gemeentelijk basistakenpakket voor 2022 en 2023.

Tabel 2: mutatie bijdrage gemeentelijk basistakenpakket 2022 en 2023

Samenvatting mutaties financieel kader	Financieel effect GBTP	
	Actualisatie 2022	Begroting 2023
Bijstelling ijkpuntscores gemeentefonds	47	47
Loonaanpassing	677	2.007
Prijsaanpassing	558	1.150
Lasten FLO-overgangsrecht	-	-
Brede doeluitkering Rampenbestrijding	-216	-217
	1.067	2.988
Loonaanpassing incidenteel	-203	-203
Mutaties financieel kader	864	2.785

Evaluatie uitvoering AED-taak	-115	-115
Mutaties ontwikkelingen (bestaand beleid)	-115	-115
Totaal mutatie bijdrage GBTP	749	2.670

Per saldo stijgt de bijdrage voor het gemeentelijke basistakenpakket voor 2022 met € 749K. Naast de reguliere bijstelling van de loon- en prijsaanpassing (die overeenkomt met de loon- en prijsontwikkeling van het gemeentefonds) wordt het structureel voordeel als gevolg van de evaluatie van de AED-taak (€115K) doorberekend in de gemeentelijke bijdrage vanaf 2022.

De bijdrage voor het gemeentelijk basistakenpakket voor 2023 stijgt met € 2.670K ten opzichte van de vastgestelde meerjarenbegroting. In de kadernota 2023 is rekening gehouden met een stijging van € 2.805K. Het structureel voordeel van 135K is het gevolg van het financieel effect van de verlaging van het budget voor de AED-taak (€ 115K) en een voordelige prijsbijstelling van de rijksbijdrage (Brede doeluitkering Rampenbestrijding) (€ 20K).

Naast de mutaties met een effect op de gemeentelijke bijdrage zijn technische saldo-neutrale mutaties in de baten en lasten doorgevoerd om de begroting voor 2022 te actualiseren en de begroting 2023 nader uit te werken.

Financiële consequenties

In paragraaf 2.3 van de ontwerpbegroting 2023 is een overzicht opgenomen van de financiële effecten van de ontwikkelingen op de bijdrage per gemeente voor het gemeentelijk basistakenpakket. De mutatie van de bijdrage bestaat in hoofdzaak uit de reguliere bijstelling van het financiële kader (voornamelijk loon- en prijsaanpassing).

Verdere behandeling

- Na de vaststelling door het algemeen bestuur op 28 maart worden de gemeenteraden van de deelnemende gemeenten uitgenodigd uiterlijk 9 juni 2022 hun zienswijze te geven op de voorlopige jaarstukken 2021 en ontwerpbegroting 2023 en geactualiseerde begroting 2022.
- Na verwerking van de eventuele aanpassingen naar aanleiding van de zienswijzen worden de definitieve stukken voor vaststelling voorgelegd aan het algemeen bestuur op 4 juli 2022.
- Na vaststelling van de begroting wordt deze aangeboden aan gedeputeerde staten van de Provincie Utrecht.